

פרשת תולדות – אבא נצחי: הקשר המסתורי והפלאי בין יצחק לעשיו

1. **אברבנאל בראשית כז:** השאלה הראשונה: מה ראה יצחק לברך את עשיו, והלוא אברהם אבינו לא בירך אותו בעת מותו ולא בירך אדם הראשון את שת ולא נח את שם, ומי הכניס את יצחק בזה הדוחק לברך את זה? וכל שכן בהיותו רשע?

השאלה השנייה: אם הייתה כוונת יצחק להשאיר ברכה קודם מותו, למה יברך את עשו בלבד ויניח את יעקב בלא ברכה? והלוא שניהם היו בניו והיה לו לברך את שניהם, כי הנה יעקב לשנים עשר שבטים שהיו לו – לכולם בירך, וכאשר רצה לברך את בני יוסף – לשניהם בירך, ומשה בירך לכל השבטים גם כן, ולמה לא יעשה כן יצחק והטיל קנאה ואיבה בסעודת ברכתו בין שני בניו?

2. **בראשית כה, כא-ב:** ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן, למה זה אנכי? **רש"י:** רבותינו דרשו 'ויתרוצצו' מלשון ריצה, כשהייתה עוברת על פתחי תורה של שם ועבר, יעקב רץ ומפרכס לצאת, עוברת על פתחי עבודת אלילים, עשו מפרכס לצאת. ותלך לדרוש את ה' – להגיד מה יהא בסופה?

כה, כה: ויצא הראשון אדמוני, כולו כאדרת שער ויקראו את שמו עשו [כמו 'עשוי', שהיה נראה כילד בוגר].

חזקוני: כל התאומים דומים זה לזה, אבל כאן האחד איש שעיר והאחד איש חלק ... האחד אדמוני והאחד יפה. עשו חזיר ויעקב שה.

בראשית כה, כז: ויגדלו הנערים והיה עשו איש יודע ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אהלים.

שו"ת נודע ביהודה מהדו"ת יו"ד סימן י: איש אשר זיכהו ה' בנחלה רחבה ויש לו יערות אשר תרמוש בהם כל חיתו יער, [ושואל] האם מותר לו לילך לצוד ציד שם [דהוי מקום מסוכן]? ... אני תמה מאוד על גוף הדבר, דלא מצינו 'איש ציד' רק **בנמרוד ובעשו** ואין זה דרכי בני אברהם יצחק ויעקב ואיך **ימית איש ישראלי בידיים בעלי חיים** בלי שום צורך?!

3. **רמב"ן כז, כ:** יספר הכתוב ויאריך בענין הברכות ואין **בפשוטי הסיפור תועלת ולא כבוד גדול ליצחק** ... אבל יש בדבר ענין **נסתר לתוכו**.

תורה אור תחילת פרשתנו: מדת אברהם הוא **הכנסת אורחים** ויצחק היה **חופר בארות**. ולהבין זה.

4. **בראשית רבה סב, טז:** אמר ר' שמעון בן גמליאל: כל ימי הייתי משמש את אבא ולא שמשתי אותו אחד ממאה **ממה ששמש עשו את אביו**. אני, בשעה שהייתי משמש את אבא, הייתי משמשו בבגדים מלוכלכין ובשעה שהייתי יוצא לדרך הייתי יוצא בבגדים נקיים, אבל עשו, בשעה שהיה משמש את אביו, לא היה משמשו אלא בבגדי מלכות. אמר אין כבודו של אבא להיות משמשו אלא בבגדי מלכות.

תורה אור כג: בעשיו היו ניצוצות כמו רבי מאיר, ואונקלוס ושמעיה ועובדיה. **מדבר קדמות להחיד"א ערך גרים:** גרים מאדום באים אך לא מישמעאל.

אור החיים כז, א: טעם שהיה יצחק חפץ לברך עשיו הרשע כי חשב שבאמצעות הברכות יתהפך לטוב ויטיב דרכיו, כי הצדיקים יכאבו בעשות בניהם רשע והיה משתדל עמו להיטיבו ואפשר שהיה מועיל.

ליקוטי שיחות טו/197: היות שעבודתו של יצחק הייתה חפירת בארות – לחפור ולגלות את המים החיים שנחבאים בעומק האדמה, לכן רצה יצחק לחפור ולגלות בו את המים החיים – ניצוצות הקדושה - שנמצאים בעשיו.

שבת פט: לעתיד לבוא יאמר ה' לאברהם: בניך חטאו לי. יאמר לפניו: ימחו על קדושת שמך. יאמר ליעקב שהיה לו צער גידול בנים, אפשר תבקש רחמים עליהם ... יאמר לפניו: רבש"ע ימחו על קדושת שמך. יאמר ליצחק: בניך חטאו לי. יאמר לפניו: רבש"ע, בני ולא בניך?! בשעה שהקדימו לפניך נעשה לנשמע קראת להם 'בני בכורי', עכשיו בני ולא בניך?! ... פתחו ואמרו ליצחק: **כי אתה אבינו**.